

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118210459
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8118210459.3

Rozsudok pre zmeškanie

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: Marcela Pozemková, nar. 4.7.1973, bytom Tarasa Ševčenka 4, 080 01 Prešov, pr.zast.: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábregie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31340890, pr.zast.: AK Antol, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 546/14, 90201 Pezinok, IČO: 47257024, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 771,43 EUR s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 771,43 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 12.10.2018 do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P r i z n á v a žalobkyňi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 15.9.2018 žiadala zaviazať žalovaného na zaplataenie 771,43 Eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia a určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 5 bodu 5.6 obchodných podmienok.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 21.6.2011 uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. uvedením druhu spotrebiteľského úveru, doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, ako aj výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

3. Ďalej zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v čl. 5 bodu 5.6 zmluvy s tým, že uvedené zmluvné dojednanie zakladá nevyvážený vzťah medzi ňou a žalovaným pokiaľ ide o započítavanie jej platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie jej platieb sa tak stáva pre ňu netransparentné.

4. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z., keďže predmetný právny predpis ani iný nešpecifikuje druh úveru, ktorý by mal byť uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Podľa dôvodovej správy k zákonu tento nemá ambíciu vzhľadom na rôznorodosť spotrebiteľských úverov na trh definovať druhy spotrebiteľských úverov. Avšak možno veriteľom naznačiť niektoré základné typy, ktoré by mohli uvádzať do predzmluvných formulárov a ide napr. o uvedené druhy: kontokorentný úver, klasický bezúčelový spotrebiteľský úver, spotrebiteľský úver vo forme splátkového predaja, finančný leasing, kreditné karty, ako aj ostatné typy. Obchodná akcia Poštovej banky, v rámci ktorej bol predmetný úver poskytnutý, bola označená ako Dostupná pôžička - šikovná rezerva.

5. Taktiež sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne, že v predmetnej zmluve absentuje obsahová náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. Z obsahu zmluvy vyplýva, že dlžník bol povinný poskytnutý úver splácať v pravidelných 24 mesačných splátkach vždy do 28. dňa v kalendárnom mesiaci. Takto vymedzené obdobie trvania záväzku dlžníka je zároveň dobou trvania zmluvy, a to v spojení s § 1, hlavou 7 ukončenia zmluvy úverových zmluvných podmienok. Taktiež sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú predpoklady na výpočet RPMN, keďže v čl. 3 bodu 3 zmluvy o úvere sú uvedené všetky predpoklady, a to výška úroku, výška mesačnej splátky, počet splátok, ako aj výška poskytnutého úveru.

6. Zároveň je nesprávny právny názor žalobkyne o absencii obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015.

7. Súčasne voči uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný vzniesol námietku premĺčania, keďže žalobkyňa predmetný úver v celosti splatila 16.9.2013 a žaloba súdu bola doručená až 17.9.2018.

8. Okrem iného podľa aktuálnej právnej úpravy rozhodnutie súdu podľa § 298 ods. 1 CSP je rozhodnutím v individuálnom spore spotrebiteľa a zaväzuje výlučne žalobkyňu a žalovaného a nie akékoľvek iné subjekty. Rozsudok v tzv. individuálnom spotrebiteľskom spore je záväzný len v prejednávanej veci a v žiadnom prípade nie je záväzný pre každého. Poukázal na skutočnosť, že ust. § 53a Občianskeho zákonníka, na ktoré sa odvoláva v odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie, nie je možné vzhľadom na zmeny v súvislosti so zavedením nového procesného kódexu aplikovať na predmetný prípad, vzhľadom na skutočnosť, že podľa právnej teórie ust. § 53a je potrebné aplikovať na výsledky abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Vzhľadom na splnenie záväzku zo zmluvy je v danom prípade aj konanie o neprijateľnosť akejkoľvek zmluvnej podmienky bez právneho významu.

9. Súd na základe skutkových tvrdení žalobkyne, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

10. Žalobkyňa ako fyzická osoba - spotrebiteľ uzatvorila so žalovaným dňa 21.6.2011 zmluvu o poskytnutí úveru (Dostupná pôžička - šikovná rezerva) č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2 000 Eur s uvedením výšky mesačnej splátky 44 Eur, celkovej výšky nákladov 1 073,17 Eur, dátumu konečnej splatnosti úveru 10.4.2017, dátumu prvej platby do 10.7.2011, úrokovej sadzby 16 %, dátumu každej ďalšej platby k 10. dňu v mesiaci, počtu mesačných splátok 70, priemernej hodnoty RPMN 17,62 % a hodnoty RPMN 17,23 %.

11. Žalobkyňa v prospech žalovaného poukázala úhrady titulom splátok úveru vo výške 2.771,43 EUR.

12. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 25.02.2019 výrokom I. určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 21.06.2011 v obchodných podmienkach v článku 5 bod 5.6 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou; výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol; výrokom III. vo vzťahu k výroku I. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a výrokom IV. vo vzťahu k výroku II. priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. neuvedeným druhu spotrebiteľského úveru.

13. Z ust. § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa dôvodovej správy odloženou platbou sa rozumie napr. splátkový nákup, platobná karta predajcu bez možnosti úveru. Pôžičkou je akýkoľvek druh hotovostného úveru, ktorý na byť vyrovnaný splátkami alebo jednorazovou platbou, či už za účelom kúpy tovaru (služby) alebo bez spojitosti s takouto transakciou, udelená buď v rámci bežného účtu v banke (prečerpanie) alebo nie (kreditné karty s kreditnou opciou). Pojem „obdobná finančná pomoc“ je akákoľvek finančná dohoda umožňujúca

dosiahnuť ekvivalentný výsledok ako odložená platba alebo pôžička, teda iné formy spotrebiteľských úverov vyvinuté v budúcnosti, z ktorých ani jeden sa nezhoduje s odloženou platbou alebo pôžičkou.

15. Okrem iného v čl. 3 bodu 1 žalovaný uviedol druh spotrebiteľského úveru, ktorý označil ako Dostupná pôžička - šikovná rezerva.

16. Súčasne sa nestotožnil s tvrdením žalobkyne o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písmena f) zákona číslo 129/2010 Z.z. neuvedením doby trvania zmluvy. Z obsahu zmluvy totižto vyplýva, že dlžník bol povinný poskytnutý úver splácať v pravidelných sedemdesiatich mesačných splátkach vždy k 10. dňu v mesiaci s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 10.07.2011 a konečnou dobou splatnosti dňa 10.04.2017. Takto vymedzené obdobie trvania záväzku dlžníka je zároveň dobou trvania zmluvy, a to aj v spojení s bodom 6.1 obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, podľa ktorého záväzok klienta zo zmluvy o úvere zaniká splatením všetkých jeho splatných záväzkov z tejto zmluvy.

17. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 aj uvedenie RPMN, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto RPMN. V prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje, podľa § 11 ods. 1 písm. a/ cit. zák. sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

18. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o RPMN, pretože tento zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprisnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba.

19. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j/ cit. zák. spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, a preto sa predmetný úver podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda žalobkyni vznikla iba povinnosť vrátiť žalovanému istinu poskytnutého úveru.

20. V danom prípade sa súd nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. z dôvodu, že neobsahuje špecifikáciu, v akom rozsahu splátka úveru zahŕňa v sebe úhradu istiny, úrokov a iných poplatkov s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci D.-XX/XXXX, zo záverov ktorého vyplýva, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Zároveň nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátum týchto splátok.

21. Uvedený záver vyplynul aj z rozhodnutí NS SR pod sp. zn. 3Cdo/146/2017, sp. zn. 4Cdo/211/2017 a sp. zn. 3Cdo/56/2018, zo záverov ktorých vyplýva, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky.

22. V zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy výška alebo počet či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

23. Z čl. 2 ods. 2 CSP nesporne vyplýva, že každá sporová strana má právo, aby jej spor bol rozhodnutý v súlade s princípom právnej istoty, ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať,

že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

24. Z uznesenia NS SR z 24.1.2018 pod sp. zn. 6Cdo/29/2017 nesporne vyplýva, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov SR, vydané NS SR od 1.1.1993, ako aj rozhodnutia NS SR, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (R 71/2018 - Zbierka stanovísk a rozhodnutí NS SR 8/2018).

25. Na základe uvedeného, preto súd prvej inštancie vyššie uvedený právny záver prijal v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou NS SR.

26. S poukazom však na vznesenú námietku premlčania súd dospel k záveru, že nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovieť nemôže s poukazom na uplynutie objektívnej premlčacej doby z dôvodu nemožnosti aplikácie objektívnej 10 ročnej premlčacej lehoty.

27. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 20.02.2020 pod sp. zn. 6Co/71/2019 potvrdil rozsudok vo výroku I. o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vo zvyšnej časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

28. Vo vzťahu k aplikovaniu desaťročnej ročnej alebo trojročnej objektívnej premlčacej doby poukázal na bod 42. spojení so záverom písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C 485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS z 05.04.1993 sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky, má pre uplatnenie 10 ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa.

29. Odvolací súd sa stotožnil so závermi písomných pripomienok Európskej komisie a má za to, že na uvedený prípad je potrebné aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu.

30. Ďalej uviedol súd prvej inštancie predtým ako žalobu zamietol z dôvodu uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby dospel k záveru, že v uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve absentuje údaj zmysle § 9 ods. 2 písmená j) zákona č. 129/2010 Z.z., a to predpoklady použité na výpočet RPMN. Z obsahu napadnutého odvolania nijako nevyplýva špecifikácia, ktoré konkrétne predpoklady pre výpočet RPMN v zmluve absentujú. Súd prvej inštancie však vôbec neuviedol, ktorý z uvedených údajov z prílohy č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z.z. absentuje a v prípade, ak by aj dospel k tomu, že žaloba bola podaná v rámci plynutia tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby, zaťažil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou.

31. Súd prvej inštancie dňa 26.05.2020 nariadil termín pojednávania na deň 16.09.2020 o 11:00 hodine na č. dv. 222 s predvolaním právneho zástupcu žalobkyne, ako aj právneho zástupcu žalovaného.

32. Súčasťou predvolania zo dňa 03.06.2020 bolo aj poučenie, že v prípade, ak sa na pojednávanie vo veci riadne a včas nedostavia, svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlnia, na návrh druhej strany rozhodne súd o žalobe rozsudkom pre zmeškanie v zmysle ustanovenia § 274 a § 278 CSP.

33. Právny zástupca žalovaného predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 05.06.2020.

34. Keďže tento sa na pojednávanie konané dňa 16.09.2020 nedostavil a svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, právny zástupca žalobkyne navrhol, aby súd rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie.

34. Podľa § 274 Civilného sporového poriadku, Na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20181212>> na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

35. Kontumačný rozsudok podľa § 274 CSP, prichádza do úvahy iba v prípadoch, keď sú súčasne splnené podmienky normované jeho hypotézou. Tieto podmienky musia byť splnené súčasne v rovnakom čase, čo však neznamená, že musia počas konania nastať iba v jeden určitý moment. Rozsudkom pre zmeškanie tak možno rozhodnúť na ktoromkoľvek nariadenom pojednávaní, ak sú súčasne splnené všetky podmienky, teda nemusí ísť len o prvé pojednávanie vo veci samej. Rozsudkom pre zmeškanie podľa tohto ustanovenia možno teda rozhodnúť vtedy, ak sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci má súd doručenie predvolania riadne vykázané, pričom v tomto predvolaní bol poučený o možných procesných následkoch svojho nedostavenia sa; a súčasne svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami.

36. Je nepochybné, že právnenému zástupcovi žalovaného bolo predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 16.09.2020, doručené dňa 05.06.2020, pričom tento sa na pojednávanie nedostavil a svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, napriek poučeniu o možnosti vydať rozsudok pre zmeškanie v zmysle ustanovenia § 274 CSP. Keďže právny zástupca žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 16.09.2020 navrhol vydanie rozsudku pre zmeškanie, súd prvej inštancie s poukazom na splnenie zákonných podmienok predpokladaných ustanovením § 274 CSP vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie tak, ako je to uvedené v jeho výrokovej časti.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyne voči neúspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

40. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné nie je, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia (§ 356 písm. b) CSP).

Ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

Návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie môže žalovaný podať do 15 dní od kedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel.